

# DIREKTIVE

## DIREKTIVA VIJEĆA (EU) 2020/284

od 18. veljače 2020.

### o izmjeni Direktive 2006/112/EZ u pogledu uvođenja određenih zahtjeva za pružatelje platnih usluga

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 113.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta <sup>(1)</sup>,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora <sup>(2)</sup>,

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Direktivom Vijeća 2006/112/EZ <sup>(3)</sup> utvrđuju se opće knjigovodstvene obveze poreznih obveznika u pogledu poreza na dodanu vrijednost (PDV).
- (2) Zahvaljujući razvoju elektroničke trgovine („e-trgovina”) olakšava se prekogranična prodaja robe i usluga krajnjim potrošačima u državama članicama. U tom se kontekstu prekogranična e-trgovina odnosi na isporuke na koje se PDV treba platiti u jednoj državi članici, a isporučitelj ima poslovni nastan u drugoj državi članici, na trećem teritoriju ili u trećoj zemlji. Međutim, nepoštena poduzeća iskorištavaju mogućnosti e-trgovine kako bi ostvarila nepravednu tržišnu prednost izbjegavajući svoje obveze u vezi s PDV-om. Ako se primjenjuje načelo oporezivanja na određitu, s obzirom na to da potrošači nemaju knjigovodstvene obveze, državama članicama potrošnje potrebni su odgovarajući alati za otkrivanje i kontrolu takvih nepoštenih poduzeća. Važno je suzbiti prekogranične prijevare u vezi s PDV-om prouzročene nepoštenim postupcima nekih poduzeća u području prekogranične e-trgovine.
- (3) Kad potrošači iz Unije kupuju na internetu, plaćanje se najvećim dijelom provodi putem pružatelja platnih usluga. Kako bi se pružile platne usluge, pružatelj platnih usluga raspolaže određenim informacijama za identifikaciju primatelja plaćanja te podacima o datumu, iznosu i državi članici podrijetla plaćanja, kao i o tome je li plaćanje inicirano u fizičkom poslovnom prostoru trgovca. Te specifične informacije su naročito bitne u kontekstu prekograničnog plaćanja, kada se platitelj nalazi u jednoj državi članici, a primatelj plaćanja u drugoj državi članici, na trećem teritoriju ili u trećoj zemlji. Takve su informacije potrebne kako bi porezna tijela država članica („porezna tijela”) izvršavala svoje osnovne zadaće otkrivanja nepoštenih poduzeća i kontrole obveza povezanih s PDV-om. Stoga je potrebno da pružatelji platnih usluga stave te informacije na raspolaganje poreznim tijelima kako bi im se pomoglo u otkrivanju i suzbijanju prijevara u vezi s PDV-om.
- (4) Da bi se suzbile prijevare u vezi s PDV-om važno je zahtijevati od pružatelja platnih usluga da vode dovoljno detaljnu evidenciju određenih prekograničnih plaćanja, koja se takvima smatraju zbog lokacije platitelja i lokacije primatelja plaćanja, te da izvješćuju o njima. Stoga je nužno definirati pojmove lokacije platitelja i lokacije primatelja plaćanja te sredstva za identifikaciju tih lokacija. Lokacija platitelja i primatelja plaćanja trebala bi aktivirati obveze vođenja evidencije i izvješćivanja onih pružatelja platnih usluga koji imaju poslovni nastan u Uniji te se tim obvezama ne bi smjela dovoditi u pitanje pravila utvrđena u Direktivi 2006/112/EZ i Provedbenoj uredbi Vijeća (EU) br. 282/2011 <sup>(4)</sup> u pogledu mjesta oporezive transakcije.

<sup>(1)</sup> Mišljenje od 17. prosinca 2019. (još nije objavljeno u Službenom listu).

<sup>(2)</sup> SL C 240, 16.7.2019., str. 33.

<sup>(3)</sup> Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.).

<sup>(4)</sup> Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 282/2011 od 15. ožujka 2011. o utvrđivanju provedbenih mjera za Direktivu 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 77, 23.3.2011., str. 1.).

- (5) Na temelju informacija koje već posjeduju, pružatelji platnih usluga mogu utvrditi lokaciju primatelja plaćanja i platitelja u vezi s platnim uslugama koje pružaju, upotrebljavajući identifikacijsku oznaku platiteljevog ili primateljevog računa za plaćanje ili bilo koju drugu identifikacijsku oznaku kojom se nedvosmisleno utvrđuju platitelj ili primatelja plaćanja i daju njihove lokacije. Kada takve identifikacijske oznake nisu dostupne, lokacija platitelja ili primatelja plaćanja trebala bi se utvrditi s pomoću poslovne identifikacijske oznake pružatelja platnih usluga koji djeluje u ime platitelja ili primatelja plaćanja, u slučajevima kada se sredstva prenose primatelju plaćanja a da se pri tome ne izradi račun u ime platitelja, ako se sredstva ne uplaćuju ni na jedan račun za plaćanje primatelja plaćanja ili ako ne postoji druga identifikacijska oznaka platitelja ili primatelja plaćanja.
- (6) U skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća <sup>(5)</sup> važno je da obveza pružatelja platnih usluga u pogledu čuvanja i pružanja informacija u vezi s prekograničnim plaćanjima bude razmjerna i ograničena na ono što je državama članicama nužno za suzbijanje prijevара u vezi s PDV-om. Nadalje, kad je riječ o platitelju, jedina informacija koja bi se trebala čuvati jest lokacija platitelja. Što se tiče informacija koje se odnose na primatelja plaćanja i samo plaćanje, od pružatelja platnih usluga trebalo bi se tražiti da čuvaju i da porezna tijela izvješćuju samo o onim informacijama koje su tim poreznim tijelima nužne za otkrivanje mogućih počinitelja prijevара i provedbu poreznih kontrola. Stoga bi pružatelji platnih usluga trebali biti obvezni voditi samo evidenciju o onim prekograničnim plaćanjima za koje je vjerojatno da upućuju na gospodarske aktivnosti. Uvođenjem gornje granice na temelju broja uplata koje je primatelj plaćanja primio tijekom kalendarskog tromjesečja dobio bi se pokazatelj jesu li ta plaćanja primljena kao dio gospodarske aktivnosti, a isključila bi se plaćanja iz nekomercijalnih razloga. Ako se ta gornja granica dosegne, aktivirale bi se obveze pružatelja platnih usluga u pogledu vođenja evidencije i izvješćivanja.
- (7) Moguće je da u jednom plaćanju od platitelja prema primatelju plaćanja sudjeluje više pružatelja platnih usluga. To plaćanje može dovesti do nekoliko prijenosa sredstava između različitih pružatelja platnih usluga. Nužno je da se na sve pružatelje platnih usluga koji sudjeluju u određenom plaćanju, osim ako je primjenjivo posebno isključenje, primjenjuju obveze vođenja evidencije i izvješćivanja. Te evidencije i izvješća trebali bi sadržavati informacije o plaćanju od početnog platitelja do konačnog primatelja plaćanja, a ne o intermedijarnim prijenosima sredstava između pružateljâ platnih usluga.
- (8) Obveza vođenja evidencije i izvješćivanja trebala bi se primjenjivati ne samo kada pružatelj platnih usluga prenosi sredstva ili izdaje platne instrumente za platitelja, nego i u slučajevima kada pružatelj platnih usluga primi sredstva ili prihvati platne transakcije u ime primatelja plaćanja.
- (9) Obveze utvrđene u ovoj Direktivi ne bi se trebale primjenjivati na pružatelje platnih usluga koji nisu obuhvaćeni područjem primjene Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća <sup>(6)</sup>. Stoga, ako se pružatelji platnih usluga primatelja plaćanja ne nalaze u državi članici, pružatelji platnih usluga platitelja trebali bi imati obveze vođenja evidencije i izvješćivanja o informacijama o prekograničnom plaćanju. S druge strane, kako bi obveze vođenja evidencije i izvješćivanja bile razmjerne, ako se pružatelji platnih usluga i platitelja i primatelja plaćanja nalaze u državi članici, samo bi pružatelji platnih usluga primatelja plaćanja trebali voditi evidenciju. Za potrebe obveza vođenja evidencije i izvješćivanja trebalo bi se smatrati da se pružatelj platnih usluga nalazi u državi članici ako se njegova poslovna identifikacijska oznaka (BIC) ili jedinstvena poslovna identifikacijska oznaka odnose na tu državu članicu.
- (10) S obzirom na znatnu količinu informacija i njihovu osjetljivost u pogledu zaštite osobnih podataka nužno je i razmjerno da pružatelji platnih usluga vode evidenciju o prekograničnim plaćanjima u razdoblju od tri kalendarske godine kako bi pomogli državama članicama u suzbijanju prijevара u vezi s PDV-om i otkrivanju počinitelja prijevара. To razdoblje državama članicama daje dovoljno vremena da djelotvorno provedu kontrole i istraže sumnje u prijevարu u vezi s PDV-om ili da otkriju takve prijevارة.
- (11) Informacije koje pružatelji platnih usluga trebaju čuvati države članice trebaju prikupljati i međusobno razmjenjivati u skladu s Uredbom Vijeća (EU) br. 904/2010 <sup>(7)</sup> kojom se utvrđuju pravila o administrativnoj suradnji i razmjeni informacija radi suzbijanja prijevара u vezi s PDV-om.

<sup>(5)</sup> Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

<sup>(6)</sup> Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

<sup>(7)</sup> Uredba Vijeća (EU) br. 904/2010 od 7. listopada 2010. o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevара u području poreza na dodanu vrijednost (SL L 268, 12.10.2010., str. 1.).

- (12) Prijevare u vezi s PDV-om zajednički su problem svih država članica, no pojedinačne države članice nemaju potrebne informacije kako bi osigurale da se pravila o PDV-u u pogledu prekogranične e-trgovine pravilno primjenjuju ili kako bi suzbijale prijevare u vezi s PDV-om u području prekogranične e-trgovine. S obzirom na to da cilj ove Direktive, odnosno suzbijanje prijevara u vezi s PDV-om, ne mogu dostatno ostvariti države članice pojedinačnim djelovanjem ako postoji element prekograničnosti i zbog potrebe za dobivanjem informacija od drugih država članica, nego se zbog opsega ili učinaka djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (13) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, osobito pravo na zaštitu osobnih podataka. Informacije o plaćanju koje se čuvaju i pružaju u skladu s ovom Direktivom trebaju obrađivati samo stručnjaci za borbu protiv prijevara iz poreznih tijela, u granicama onoga što je razmjerno i nužno za ostvarenje cilja ove Direktive, to jest suzbijanja prijevara u vezi s PDV-om. Ovom se Direktivom poštuju i pravila utvrđena u Uredbi (EU) 2016/679 i Uredbi (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća <sup>(8)</sup>.
- (14) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje 14. ožujka 2019. <sup>(9)</sup>.
- (15) Direktivu 2006/112/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

#### Članak 1.

U glavi XI. poglavlju 4. Direktive 2006/112/EZ umeće se sljedeći odjeljak:

#### „Odjeljak 2.a

#### Opće obveze pružatelja platnih usluga

##### Članak 243.a

Za potrebe ovog odjeljka primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „pružatelj platnih usluga” znači bilo koja kategorija pružatelja platnih usluga navedena u članku 1. stavku 1. točkama od (a) do (d) Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća <sup>(\*)</sup> ili fizička ili pravna osoba kojoj je dopušteno izuzeće u skladu s člankom 32. te direktive;
2. „platna usluga” znači bilo koja poslovna aktivnost utvrđena u točkama od 3. do 6. Priloga I. Direktivi (EU) 2015/2366;
3. „plaćanje” znači, pridržavajući se isključenja iz članka 3. Direktive (EU) 2015/2366, „platna transakcija” kako je definirana u članku 4. točki 5. te direktive ili „novčana pošiljka” kako je definirana u članku 4. točki 22. te direktive;
4. „platitelj” znači „platitelj” kako je definiran u članku 4. točki 8. Direktive (EU) 2015/2366;
5. „primatelj plaćanja” znači „primatelj plaćanja” kako je definiran u članku 4. točki 9. Direktive (EU) 2015/2366;
6. „matična država članica” znači „matična država članica” kako je definirana u članku 4. točki 1. Direktive (EU) 2015/2366;
7. „država članica domaćin” znači „država članica domaćin” kako je definirana u članku 4. točki 2. Direktive (EU) 2015/2366;

<sup>(8)</sup> Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

<sup>(9)</sup> SL C 140, 16.4.2019., str. 4.

8. „račun za plaćanje” znači „račun za plaćanje” kako je definiran u članku 4. točki 12. Direktive (EU) 2015/2366;
9. „IBAN” znači „IBAN” kako je definiran u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (\*\*);
10. „BIC” znači „BIC” kako je definiran u članku 2. točki 16. Uredbe (EU) br. 260/2012.

#### Članak 243.b

1. Države članice zahtijevaju od pružatelja platnih usluga da vode dovoljno detaljnu evidenciju primatelja plaćanja i plaćanja u vezi s platnim uslugama koje pružaju za svako kalendarsko tromjesečje kako bi se nadležnim tijelima država članica omogućilo provođenje kontrola nad isporukama robe i usluga koje se u skladu s odredbama glave V. smatraju izvršenima u državi članici kako bi se ostvario cilj suzbijanja prijevара u vezi s PDV-om.

Zahtjev iz prvog podstavka primjenjuje se samo na platne usluge koje se pružaju u vezi s prekograničnim plaćanjima. Plaćanje se smatra prekograničnim kada se platitelj nalazi u jednoj državi članici, a primatelj plaćanja se nalazi u drugoj državi članici, na trećem teritoriju ili u trećoj zemlji.

2. Zahtjev kojem pružatelji platnih usluga podliježu na temelju stavka 1. primjenjuje se ako pružatelj platnih usluga tijekom kalendarskog tromjesečja istom primatelju plaćanja pruži platne usluge koje predstavljaju više od 25 prekograničnih plaćanja.

Broj prekograničnih plaćanja iz prvog podstavka ovog stavka izračunava se s obzirom na platne usluge koje pružatelj platnih usluga pruža po državi članici i po identifikacijskoj oznaci iz članka 243.c stavka 2. Ako pružatelj platnih usluga posjeduje informaciju da primatelj plaćanja ima više identifikacijskih oznaka, izračun se provodi po primatelju plaćanja.

3. Zahtjev utvrđen u stavku 1. ne primjenjuje se na platne usluge koje pružaju pružatelji platnih usluga platitelja u vezi sa bilo kojim plaćanjem pri kojem se barem jedan pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja nalazi u državi članici, što pokazuje BIC pružatelja platnih usluga ili bilo koja druga poslovna identifikacijska oznaka kojom se pružatelj platnih usluga i gdje se on nalazi nedvosmisleno identificiraju. Pružatelji platnih usluga platitelja bez obzira na to uključuju te platne usluge u izračun iz stavka 2.

4. Ako se primjenjuje zahtjev za pružatelje platnih usluga utvrđen u stavku 1.:

- (a) evidenciju vodi pružatelj platnih usluga u elektroničkom obliku tijekom razdoblja od tri kalendarske godine od kraja kalendarske godine u kojoj je plaćanje izvršeno;
- (b) evidencija se u skladu s člankom 24.b. Uredbe (EU) br. 904/2010 stavlja na raspolaganje matičnoj državi članici pružatelja platnih usluga ili državi članici domaćinu ako pružatelj platnih usluga pruža platne usluge u državama članicama koje nisu matična država članica.

#### Članak 243.c

1. Za potrebe primjene članka 243.b stavka 1. drugog podstavka i ne dovodeći u pitanje odredbe glave V., smatra se da se platitelj nalazi u državi članici kojoj odgovara:

- (a) IBAN račun za plaćanje platitelja ili bilo koja druga identifikacijska oznaka kojom se platitelj nedvosmisleno identificira i daje informacija gdje se on nalazi ili, u nedostatku takvih identifikacijskih oznaka,
- (b) BIC ili bilo koja druga poslovna identifikacijska oznaka kojom se pružatelj platnih usluga koji djeluje u ime platitelja nedvosmisleno identificira i daje informacija gdje se on nalazi.

2. Za potrebe primjene članka 243.b stavka 1. drugog podstavka smatra se da se primatelj plaćanja nalazi u državi članici, na trećem teritoriju ili u trećoj zemlji kojoj odgovara:

- (a) IBAN račun za plaćanje primatelja plaćanja ili bilo koja druga identifikacijska oznaka kojom se primatelj plaćanja nedvosmisleno identificira i daje informacija gdje se on nalazi; ili, u nedostatku takvih identifikacijskih oznaka,
- (b) BIC ili bilo koja druga poslovna identifikacijska oznaka kojom se pružatelj platnih usluga koji djeluje u ime primatelja plaćanja nedvosmisleno identificira i daje informacija gdje se on nalazi.

*Članak 243.d*

1. Evidencija koju u skladu s člankom 243.b vode pružatelji platnih usluga sadržava sljedeće informacije:
  - (a) BIC ili bilo koju drugu poslovnu identifikacijsku oznaku kojom se pružatelj platnih usluga nedvosmisleno identificira;
  - (b) ime ili naziv poduzeća primatelja plaćanja kako je navedeno u evidenciji pružatelja platnih usluga;
  - (c) ako je dostupan, bilo koji identifikacijski broj za PDV ili neki drugi nacionalni porezni broj primatelja plaćanja;
  - (d) IBAN ili, ako IBAN nije dostupan, bilo koju drugu identifikacijsku oznaku kojom se primatelj plaćanja nedvosmisleno identificira i daje informacija gdje se on nalazi;
  - (e) BIC ili bilo koju drugu poslovnu identifikacijsku oznaku kojom se pružatelj platnih usluga koji djeluje u ime primatelja plaćanja nedvosmisleno identificira i daje informacija gdje se on nalazi kada primatelj plaćanja prima sredstva, a sam nema račun za plaćanje;
  - (f) ako je dostupna, adresu primatelja plaćanja, kako je navedena u evidenciji pružatelja platnih usluga;
  - (g) detalje svih prekograničnih plaćanja kako je navedeno u članku 243.b stavka 1.;
  - (h) detalje svih povrata plaćanja koji su utvrđeni kao povezani s prekograničnim plaćanjima iz točke (g).
2. Informacije iz stavka 1. točaka (g) i (h) sadržavaju sljedeće pojedinosti:
  - (a) datum i vrijeme plaćanja ili povrata plaćanja;
  - (b) iznos i valutu plaćanja ili povrata plaćanja;
  - (c) državu članicu podrijetla plaćanja koje je primio primatelj plaćanja ili koje je primljeno u njegovo ime, državu članicu koja je odredište isplate povrata, kako je primjenjivo, te informacije s pomoću kojih je utvrđeno podrijetlo ili odredište plaćanja ili povrata plaćanja u skladu s člankom 243.c;
  - (d) svaku referentnu oznaku kojom se plaćanje nedvosmisleno identificira;
  - (e) ako je primjenjivo, informaciju o tome je li plaćanje inicirano u fizičkom poslovnom prostoru trgovca.”

(\*) Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

(\*\*) Uredba (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (SL L 94, 30.3.2012., str. 22.).

*Članak 2.*

1. Države članice najkasnije do 31. prosinca 2023. donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

One primjenjuju te odredbe od 1. siječnja 2024.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

*Članak 3.*

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

*Članak 4.*

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 18. veljače 2020.

*Za Vijeće*  
*Predsjednik*  
Z. MARIĆ

---